

Koliko često čitate svojoj djeci? Čitanje od najranije dobi je zanemarena hrana za dječji mozak!

30/08/2024, 19:21

SPECIJALDjeca nam "plicaju",
a knjigu listaju kao
tablet. Gdje griješimo?**TREĆA PRIČA**

Kada ste zadnji put čitali svojem djetetu? Ako je to bilo prije tjedan dana ili više vaš vrtićanac ili predškolarac je u značajnom deficitu po broju riječi koje je u svojem kratkom životu čuo. Naime, znanstvenica **Jessica Logan** iz Ohio State University prije pet godina provela je [istraživanje o tome koliko roditelji čitaju svojoj djeci](#) do predškolskog uzrasta. Ispostavilo se da su djeca kojoj roditelji čitaju po pet slikovnica na dan do pete godine u prednosti od gotovo milijun i petsto tisuća riječi pred onom djecom kojoj se uopće ne čita. Ona djeca kojoj roditelji čitaju svakodnevno po jednu slikovnicu u prednosti su za 300 tisuća riječi, ona kojoj se čita tri do pet puta na tjedan prednjače sa 170 tisuća riječi, a ona kojoj se čita jednom do dva puta na tjedan mršavih 65 tisuća riječi. Ona kojoj se nikada ne čita do svoje pete godine upozna se s mizernih 4660 riječi.

Cookie postavke

Tih milijun riječi razlike objašnjava zašto su neka djeca komunikativnija, bolje se izražavaju i imaju širok vokabular. Ono što je osobito važno za ovaj specijal, čitanje djeci nedvojbeno pozitivno utječe na razvoj dječjeg govora i jezika. No, to je tek početak. Posljedice čitanja djeci od najranije dobi dalekosežne su i odražavaju se na različite aspekte njihova razvoja.

- stimulira razvoj kognitivnih sposobnosti
- utječe na razvoj govora
- priprema za akademski uspjeh
- utječe na posebnu povezanost između roditelja i djeteta
- povećava koncentraciju i disciplinu
- razvija kreativnost i maštu
- razvija doživotnu ljubav prema knjigama i čitanju

Foto: Pexels

Neka djeca ne znaju čitati ni kada dođu razrednu nastavu

Za početak, čitanje djeci stvara ili pojačava njihovu bliskost i emocionalnu povezanost. Stručnjaci ističu da se bebama od nekoliko mjeseci može čitati bilo što, na primjer članci iz novina. U toj dobi je važno da čuju riječi i rečenice. Što su djeca starija, benefiti čitanja su veći.

– Čitanjem se utječe na razvoj pažnje i koncentracije djeteta, razvijaju se jezično-govorne vještine na svim razinama i stvaraju se preduvjeti za svladavanje vještine čitanja i pisanja. Također se kroz slikovni sadržaj prilagođen djeci potiče interes za novim znanjima, a same slikovnice mogu biti terapijske prirode i pomoći djeci u emocionalnom razvoju. – rekla nam je Magdalena Božić, psihologica iz Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG.

Čitanje djeci ima veliki utjecaj na njihove čitalačke vještine, a Dalia Mirt, profesorica hrvatskog jezika u Osnovnoj školi “Milka Trnina” iz Križa kaže nam da naša djeca ni u razrednoj nastavi nisu svladali osnove.

– Većina ni u višim razredima ne samo da ne mogu izgovoriti pojedine glasove, već doslovno ne znaju čitati. Zastajkuju kod svake riječi, preskaču slova, često im se u sedmom i osmom razredu dijagnosticiraju disleksija ili disgrafija. – zaključila je profesorica Mirt.

Foto: Pexels

Empatija se uči iz slikovnica

Učitelji i odgajatelji ističu da je veliki problem kod djece upravo nedostatak empatije.

Suosjećanje s drugima, prepoznavanje emocija i poistovjećivanje s likovima iz priča pomaže kod razvoja empatije. Primjerice, ako je neka djevojčica ili životinja u slikovnici tužna, možemo naše dijete upitati: Jesi li se ti ikada tako osjećao? Što bi ti učinio na njezinu mjestu?

– Danas imamo i toliko edukativnih i terapijskih slikovnica koje pomažu djetetu procesuirati različite emocije i životne situacije što pozitivno utječe na psihoemocionalan razvoj. – kazala je Jelena Petranović, rehabilitacijska edukatorica iz Dječjeg vrtića Pjerina Verbanac iz Labina, te još jednom podcrtala zašto je čitanje djeci važno:

– Zajedničko čitanje slikovnica utječe na razvoj vizuoperceptivnih sposobnosti, dijete uči raspoznavati boje, oblike, prostorne odnose, uči pojmove i nove riječi, uzročno–posljedične slijedove, razvija maštu te generalno potiče govorno-jezični razvoj.

Ekrani su zamijenili knjige

Čitanje djeci je hrana za njihov mozak, a o njemu se ne govori u medijskom prostoru ni približno kao o primjerice dojenju ili prehrani. Sukladno tome, svijest roditelja o čitanju nije na zadovoljavajućoj razini, kaže Jelena Petranović.

– Teško mi je procijeniti koliko, no rekla bih da roditelji djeci čitaju svakako premalo. Kako su djeca više izložena ekranima nego slikovnicama njihova pažnja i koncentracija postaju nedovoljni za čitanje slikovnice koja ima puni sporiji ritam nego izmjena digitalnog sadržaja na mobitelu. To je primjetno i u vrtiću prilikom grupnih aktivnosti poput čitanja priča gdje djeca sve teže održavaju pažnju. Naravno da ne pokazuju sva djeca jednaki interes za slikovnice jer imaju urođeni drugačiji model istraživanja svijeta. No, upravo zato je važno od samog početka koristiti slikovnice u zajedničkom provođenju vremena te poticati i navikavati dijete na njihovo korištenje.

Foto: Petra Slobodnjak

No, prošle godine se u Hrvatskoj dogodio pozitivan pomak – **nacionalni program** poticanja čitanja djeci od najranije dobi „**Rođeni za čitanje**“. Provode ga Ministarstvo kulture i medija u suradnji s Ministarstvom zdravstva, uz podršku Hrvatskog društva za preventivnu i socijalnu i pedijatriju te Hrvatskog pedijatrijskog društva, a bavi se **predškolskom djecom** kao čitateljima uz aktivnu ulogu pedijataru u pedijatrijskim ordinacijama. Naime, oko trideset pet tisuća djece koliko ih se u prosjeku rodi u Hrvatskoj na godinu, u 249 pedijatrijskih ordinacija diljem Hrvatske, dobivaju slikovnice sve do dobi njihova polaska u školu.

U godinu dana se nije moglo mnogo toga promijeniti: No, svakako je prvi korak prema mijenjanju lošeg trenda koji ukonačnici rezultira i jezično-govornim poteškoćama koje zahtijevaju ranu intervenciju logopeda.

Ovaj članak je 30.8.2024. objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Piše: Edita Misirić Vrkljan

#čitanje #djeca #razvoj djece #rođeni za čitanje

©2021 Lokalne vijesti | Developed by Nove vibracije